

Список використаних джерел:

1. Александрова Л.Н. Органическое вещество почвы и процессы его трансформации. – Л. : Наука, 1980.
2. Архаров. Л. М. Екологічні системи. – К. : Генеза, 1994 – 300 с.
3. Зонн С.В., Травлеев А.П. Географо-генетический аспекты почвообразования, эволюции и охраны почв. – К. : Наукова думка, 1986.
4. Надточій П.П., Вольвач Ф.В., Гермашенко В.Г. Екологія ґрунту та його забруднення. – К. : Аграрна наука, 1998.
5. Сытник К.М., Брайон А.В., Гордецкий А.В., Брайон А.П. Словарь-справочник по экологии. – К. : Наукова думка, 1994. – 665 с.
6. Одум Ю. Основы экологии. – М. : издательство «Мир», 1975. – 740 с.
7. Посудін Ю.І. Методи вимірювання параметрів навколишнього середовища. – К. : Світ, 2003. – 288 с.

Леонтєва М.А.*студентка;***Дібрівна Т.В.**

*викладач циклової комісії гуманітарних та соціально-економічних дисциплін,
Миколаївський коледж культури і мистецтв*

ЕКОЛОГІЯ КОЖНОГО З НАС

Людство вступило в ХХІ сторіччя. Науковці вигадали такі речі, які років 50 назад ми не могли уявити. Прогрес не стоїть на місці. Люди створюють речі задля власного комфорту, а от про природу забувають. Проблема забруднення навколишнього середовища стала глобальною. В даний час загальна потужність джерел антропогенного забруднення в багатьох випадках перевершує потужність природних. Природні джерела окису азоту викидають 30 млн т на рік, а антропогенні – 35-50 млн т; двоокису сірки відповідно 30 і більше 150 млн т. У результаті діяльності людини свинцю потрапляє в біосферу в 10 разів більше, ніж у процесі природних забруднень [1, с. 27].

Хто ж буде вирішувати цю проблему? Не треба сподіватися на політиків, їм не до цього. Не треба сподіватися на екологів, вони не мають достатніх повноважень. Потрібно сподіватися лише на себе. Як поводити себе під час екологічної кризи характеризує девіз ООН на ХХІ століття: «Думай глобально, дій локально» [2, с. 67]. Слід зробити своє життя екологічним і розпочинати із власного житла, вулиці, міста.

Отже, як можна покращити ситуацію?

Потрібно слідкувати за сміттям. Ніколи його не викидати на вулиці будь-де. Взагалі, його виробіток повинен звестися до мінімуму. Для цього потрібно бути розумним покупцем. Слід купувати лише потрібні речі, думати про їх необхідність, складати список перед походом в магазин. Відмовитись від одноразових виробів (посуд, серветки, ручки тощо) на користь відповідних багаторазових речей. Сказати «Ні!» продуктам із зайвою упаковкою. До магазину краще ходити з гарною тканинною сумкою, а не з поліетиленовими пакетами.

Також сміття потрібно сортувати і правильно утилізувати. Дуже гарно, якщо біля дому вже з'явилися сміттєві баки для паперу/скла/пластмаси/метала, а якщо їх немає, слід користуватися пунктами утилізації. 1 тонна макулатури, наприклад, зберігає 17-20 дерев, а 1 тонна вторинних полімерів збереже 16 тонн сирої нафти.

Треба зберігати водні ресурси. На туалет припадають найбільші витрати води в побуті. В даний час є зливні бачки, що дозволяють отримати істотну економію води: більш ніж в два рази. На ванну, душ і умивання припадає 31% споживаної в побуті води. Якщо в одній сім'ї з 4 осіб два рази на тиждень відмовитися від ванни на користь душа, то в рік заощаджуватиметься до 46 м³ води! Слід переконатися, що з кранів не тече вода. Потім перевірити лічильники: індикатори руху води повинні бути нерухомі. Для більш точного обчислення витоку води можна зробити наступне. Переконатися, що з кранів не тече вода. Зафіксувати точні свідчення лічильників. Потім, протягом двох або більше годин не використовувати воду. Після закінчення цього часу водоміри повинні відображати ті ж показники, що і були зафіксовані раніше. Втрати води – це нікому не потрібне марнотратство! Щоб витрачувати менше води, потрібно прати одяг при повній загрузці барабана [3, с. 114]. Виходячи із дому, корисно взяти воду із собою, ніж купувати, бо для виготовлення однієї пляшки об'ємом в літр витрачається 7 літрів води. Користуватися душовою лійкою низького напору і високої розпилювальної дії, це скорочує витрати води в два рази. Крім цього, заощаджується споживання електроенергії для нагрівання води [4, с. 38].

Необхідно зберігати електроенергію. Завжди вимикати світло, виходячи із приміщення, і вимикати із розеток всі електроприлади, крім холодильника, виходячи з дому. Слід купувати новітню техніку класу А, А+, А++. Завдяки цьому економія електроенергії в кінці місяця буде очевидна. У порівнянні з приладами більш низького класу енергоспоживання, вони споживають електрики на 30-40% менше. Правильно використовувати електричний чайник. Він споживає від 2 до 3 кВт. Щоб заощадити електроенергію, потрібно дотримуватися простих правил: кип'ятити стільки води, скільки потрібно в даний момент, і своєчасно видаляти накип у чайнику. Під час прасування намагатися починати і закінчувати процес прасуванням речей, що потребують низького температурного режиму. Тоді останні хустки і косинки можна прасувати вже вимкненою праскою. Варто не забувати міняти або чистити фільтри пылососа, адже інакше вони будуть ускладнювати його роботу, зменшувати тягу повітря і, як наслідок, збільшувати його енергоспоживання. Налаштувати в комп'ютері режим енергозбереження, при якому можна заощадити до 50% електроенергії. Включати кондиціонер лише тоді, коли

закриті всі вікна і двері, інакше кондиціонер буде охолоджувати вулицю або інші приміщення. Додати світильники у всіх ключових місцях квартири. Точкове освітлення набагато економніше, ніж освітлення всього приміщення з однієї точки. Потрібно частіше мити лампи, плафони і вікна. Бруд і пил знижують освітленість в приміщенні на 30%. Також не забувати зняти з підвіконня великі рослини і не закривати вдень штори, раціонально використовувати природне освітлення [5, с. 203].

Слід навчитися економічному керуванню автомобілем і обирати екологічний транспорт. Взагалі, найкращим варіантом для переміщення містом є велосипед або громадський транспорт. Ну а для власників автомобілів створені спеціальні правила, що роблять використання не таким шкідливим для навколишнього середовища. Планувати маршрут слід заздалегідь. По можливості, не зупинятися при круговому русі та на світлофорах. Тиск в покриттях повинен бути на 10-15% більше, ніж вказано в інструкції з експлуатації машини. При старті слід давати якомога менше газу і переключатися з першої передачі на другу якнайскоріше, як правило, на відстані однієї – двох довжин машини. Якщо машина стоїть на схилі, стартувати можна на другій передачі. Використовувати ухил дороги, щоб повністю або частково відпустити газ. При русі вниз по схилу можна їхати на п'ятій передачі навіть на швидкості 30 км / ч. Справа в тому, що чим вище передача, тим економне керування. При русі вгору по схилу слід заздалегідь збільшити швидкість, щоб проїхати схил на більшій передачі. Не слід прагнути підтримувати або збільшувати швидкість при русі вгору по схилу, бо витрата пального значно збільшиться [6, с. 51]. Коли планується виїзд на автомобілях із великою компанією, слід наповнити салон максимальною кількістю людей, замість того, щоб кожен їхав на власному автомобілі. Якщо є можливість, краще придбати «зелений» автомобіль. Провідні світові автовиробники ось вже кілька років спільно з вченими самі активно вирішують проблему забруднення навколишнього середовища, випереджаючи норми «Євро» на крок. У компаніях з'явилися цілі підрозділи, що займаються розробкою і впровадженням екотехнологій, покликаних скоротити вміст вуглекислого газу у вихлопах [7].

Корисно віддавати перевагу всьому натуральному. Майже кожен предмет, що оточує нас у повсякденному житті має природний аналог. Тож чому не замінити їх на натуральні? Дерев'яні меблі, наприклад, не тільки естетично гарні, а й не шкідливі. Також слід віддавати перевагу натуральній, а ще краще, органічній косметиці, яка не містить штучних добавок і продуктів нафтохімії. Звичайні миючі засоби містять фосфати, які, потрапляючи у водойми, сприяють бурхливому «озелененню» води. Також фосфати не проходять через фільтри і можуть знову потрапляти в наш будинок через систему центрального водопостачання. Тому слід віддавати перевагу екологічним миючим засобам

або мильним горіхам, які нешкідливі та на 98-100% розкладаються в природних умовах [8].

Сприяти озелененню довкілля – борг кожного жителя планети. Важливо посадити дерево і підтримувати людей, які зберігають і захищають ліси. Деревина поглинають тонну CO₂ протягом свого життя, очищаючи повітря. Деревина також забезпечують тінь і скорочують витрати на роботу кондиціонера від 10 до 15%.

Для того, щоб зробити світ трохи краще, необхідно лише запам'ятати прості правила. Полюбити природу, захищати її і розуміти, що кожна дія має силу! Тоді наші діти і внуки скажуть нам: «Дякуємо за чисту природу!»

Список використаних джерел:

1. Радьо Т. Динаміка Землі та глобальні екологічні проблеми. – «Основа», 2003. – 256 с.
2. Джигерей В. Основи екології та охорони навколишнього середовища. – «Афіша», 2001. – 272 с.
3. Величко О., Зеркалов Д. Контроль забруднення довкілля. – «Основа», 2002. – 256 с.
4. Екологічна енциклопедія / За ред. Дедю І. – К., 1998.
5. Бойчук Ю. Д., Солошенко Е. М., Бугай О. В. Екологія і охорона навколишнього середовища: Навч. посіб. – 2-ге вид., стереотип. – Суми: Вид. «Унів. книга», 2003. – 284 с.
6. Дерій С. І., Ілюха В. О. Екологія. – К.: Вид-во фітосоціолог. центру, 1998.
7. Джигирей В. С. Екологія та охорона навколишнього природного середовища: Навч. посіб. – К.: Знання, 2000.
8. Злобін Ю. А. Основи екології. – К.: Лібра, 1998.
9. <http://www.lookatme.ru/flow/all-posts/ekotehnologii/61581-zeleniy-avtomobil>
10. <http://meditation-portal.com/ehko-filosofiya-dlya-kazhdogo-iz-nas/>

Ложкова І.Ю.

магістр;

Осипенко В.В.

кандидат біологічних наук, доцент,

*Черкаський національний університет імені Богдана Хмельницького
Навчально-наукового інституту природничих наук*

ФІТОРІЗНОМАНІТНІСТЬ ХОЛОДНОЯРСЬКОГО ЛІСОВОГО МАСИВУ

На початку третього тисячоліття людство підійшло до стану кризи своєї цивілізації, одним з помітних проявів якої є зменшення біологічного різноманіття. Відомо, що зникнення будь-якого виду з біогеоценозів порушує зв'язки між видами та стабільність угруповань, знижує стійкість природних систем. Кожний біологічний вид – це неповторний експеримент природи, що зберігає генетичну інформацію багатьох поколінь предків і розшифрування її має важливе наукове і практичне значення. Дослідження рослинного багатства природоохоронних територій розглядається як один з напрямків збереження біологічного різноманіття.

Протягом останніх століть ліси України мали переважно сировинне значення як джерело високоякісної деревини для внутрішніх потреб господарства та експорту. Внаслідок цього відбулося значне скорочення площ лісів переважно у густонаселених районах. Надмірне використання деревних